

Ministeriet for
Samfundssikkerhed
og Beredskab

Dato: 7. februar 2025
Kontor: Beredskab og Krisesty-
ring
Sagsbeh: JLMP

Besvarelse af spørgsmål nr. 91 (Alm. del) fra Forsvars-, Samfundssikkerheds- og Beredskabsudvalget

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 91 (Alm. del), som Folketingets Forsvars-, Samfundssikkerheds- og Beredskabsudvalg har stillet til ministeren for samfundssikkerhed og beredskab den 17. januar 2025.

Torsten Schack Pedersen

Spørgsmål nr. 91 (Alm. del) fra Folketingets Forsvars-, Samfundssikkerheds- og Beredskabsudvalg:

"Vil ministeren kommentere henvendelsen af 20/10-24 fra Lars Balstrup, Brønshøj og præsentationen fra foretræde 16/1-25 vedrørende nedlæggelse af beskyttelsesrum, jf. FOU alm. del - bilag 9?"

Svar:

Ministeriet for Samfundssikkerhed og Beredskab har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Beredskabsstyrelsen, der har oplyst følgende:

"Der skelnes mellem tre forskellige typer af beskyttelsesrum:

- Sikringsrum, der er beregnet til personer, som bor, arbejder eller har ærinde i den pågældende ejendom.
- Offentlige beskyttelsesrum, der er beregnet til personer, f.eks. trafikanter eller beboere fra ejendomme uden beskyttelsesrum.
- Supplerende rum til beskyttelse, der er lokaliteter, der ikke lever op til de konstruktionsmæssige krav til offentlige beskyttelsesrum eller sikringsrum, men yder en vis beskyttelse.

Administration af beskyttelsesrumsområdet har siden 1. januar 1993 henhørt under kommunerne, jf. lov om beskyttelsesrum. Kommunalbestyrelsen har bl.a. ansvaret for vedligeholdelse, drift og klargøring af de eksisterende offentlige beskyttelsesrum.

For så vidt angår sikringsrum, påhviler ansvaret den enkelte bygningsejer, og kommunerne har en tilsynsforpligtelse i forbindelse med eventuel klargøring. Kommunalbestyrelsen træffer endvidere afgørelser i henhold til lov om beskyttelsesrum, f.eks. påbud om at opføre sikringsrum i nye bygninger og om nedlæggelse af sikringsrum eller betondækningsgrave.

I forhold til sikringsrum kan kommunalbestyrelsen efter § 20, stk. 2, i lov om beskyttelsesrum beslutte, at et sikringsrum nedlægges, uden at der skal opføres erstatningsrum. Det fremgår af forarbejderne, at Folketinget med denne bestemmelse, der blev sat ind i lov om beskyttelsesrum

ved § 2 i lov nr. 294 af 30. april 2003, ønskede at åbne mulighed for, at kommunalbestyrelsen i særlige tilfælde kan godkende, at et sikringsrum nedlægges. Dette kan ske uden, at bygningen samtidig nedrives, såfremt sikringsrummet udgør en hindring for en planlagt ombygning eller lignende.

I lov om beskyttelsesrum stilles der ikke krav til nyopførelse af sikringsrum i bygninger, som nedrives. En bygning, som rummer et eller flere sikringsrum, kan således lovligt nedrives, hvorved sikringsrummet også nedlægges.

Det er den enkelte kommunalbestyrelse, der vurderer behovet for sikringsrum. Kommunalbestyrelsen har således mulighed for at påbyde, at der skal opføres sikringsrum i nye bygninger efter § 4, stk. 1 og 2, i lov om beskyttelsesrum. Ministeren har efter § 4, stk. 4, mulighed for at pålægge kommunalbestyrelsen at udnytte mulighederne for at pålægge sikringsrumspligt.

Offentlige beskyttelsesrum, der er opført som betondækningsgrave, kan nedlægges efter reglerne i bekendtgørelse nr. 77 af 18. februar 1993 om fjernelse af betondækningsgrave som ændret ved bekendtgørelsen nr. 1152 af 8. november 2004. Det er kommunalbestyrelsen, beredskabskommissionen eller den fælles beredskabskommission (normalt delegeret til forvaltningen), der træffer afgørelse om eventuel fjernelse af betondækningsgrave. Fjernelse af betondækningsgrave kan ske i følgende tilfælde:

- Hvis ansøger betaler for fjernelse og samtidig opfører et offentligt beskyttelsesrum (erstatningsrum) med et antal pladser, som svarer til betondækningsgravens. (§ 3)
- Hvis betondækningsgraven udgør en absolut fysisk hindring for gennemførelse af et aktuelt byggeri eller vejanlægsarbejde. Kommunalbestyrelsen afholder udgifterne til fjernelsen. Der er ikke krav om opførelse af erstatningsrum. (§ 4)
- I særlige tilfælde, hvis ansøgerne afholder udgifterne til fjernelse af betondækningsgraven, uden at ansøger skal opføre et erstatningsrum. (§ 5)
- I særlige tilfælde på kommunalbestyrelsens initiativ og efter dennes beslutning uden at der skal opføres et erstatningsrum. Kommunalbestyrelsen afholder udgifterne til fjernelsen af betondækningsgraven. (§ 5 a)

Det bemærkes, at Beredskabsstyrelsen ikke er klageinstans for kommunernes afgørelser efter lov om beskyttelsesrum. Legaliteten af en kommunes afgørelse på

beskyttelsesrumsområdet henhører under Ankestyrelsens kompetence.

Beredskabsstyrelsens opgørelse pr. 19. juni 2024 viser, at der er ca. 3.681.000 pladser i beskyttelsesrum. Af disse findes langt de fleste (ca. 3.440.000) pladser i sikringsrum. Antallet af pladser i offentlige beskyttelsesrum, herunder betondækningsgrave, er opgjort til ca. 170.000. De resterende pladser findes i supplerende rum til beskyttelse. Det bemærkes, at den nævnte opgørelse bygger på indmeldinger til Beredskabsstyrelsen fra kommunerne samt, for så vidt angår pladser i sikringsrum, oplysninger, som Vurderingsstyrelsen har trukket fra Bygnings- og Boligregisteret (BBR). Det bemærkes, at det fra Beredskabsstyrelsens side ikke har været forudsat, at de ansvarlige for beskyttelsesrum i kommunerne har foretaget en fysisk besigtigelse af disse eller foretaget en vurdering af, om rummene fortsat er egnede som beskyttelsesrum.”

Ministeriet for Samfundssikkerhed og Beredskab kan yderligere oplyse, at det af den netop indgåede aftale om beredskabsområdet 2025-2026 fremgår, at der med henblik på at styrke samfundssikkerheds- og beredskabsområdet på længere sigt er behov for at analysere og belyse en række emner samt danne overblik over samfundets sårbarheder.

Det fremgår af aftalen, at: ”Civilbeskyttelse, herunder evnen til at beskytte civilbefolkningen og videreføre samfundets grundlæggende funktioner under krig, kriser eller katastrofer, er en grundsten i et robust, modstandsdygtigt og sikkert samfund. Efter den kolde krig udviklede Danmark størstedelen af civilbeskyttelseskapaciteten. Den skærpede sikkerhedspolitiske situation kalder nu på, at der igen tages konkret stilling til, hvordan Danmark bedst griber civilbeskyttelsen an, og hvordan der bedst sikres beskyttelse af civilbefolkningen i tilfælde af kriser og i yderste tilfælde krig. Ministeriet for Samfundssikkerhed og Beredskab vil på den baggrund i foråret 2025 iværksætte en analyse af civilbeskyttelsesområdet, herunder i relation til beskyttelsesrum. Analysen vil tage udgangspunkt i det aktuelle trusels- og risikobillede samt forventninger til udviklingen på kort og mellemlangt sigt”.